

15 Απριλίου, 1991

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσείων,

v.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΙΟΛΗ,

Εφεσίβλητου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5306).

Ποινικός Κώδικας, Κεφ. 154 — Μέθη κατά παράβαση του άρθρου 94
(1).

Επίθεση με πρόκληση πραγματικής σωματικής βλάβης, κατά παράβαση του άρθρου 243.

Επίθεση με σκοπό να ματαιωθεί νόμιμη σύλληψη κατά παράβαση του άρθρου 244 (α). 5

Πρόκληση κακόβουλης ζημιάς, κατά παράβαση του άρθρου 324 (1) — Ανησυχία κατά παράβαση του άρθρου 95.

Μέθη — Αναφορά στην εξέλιξη της Νομολογίας στην Αγγλία όπου η μέθη δεν αποτελεί πλέον ελαφρυντικό στοιχείο στην επιμέτρηση της ποινής — Κατά πόσο η αρχή αυτή ισχύει και στην Κύπρο. 10

Καθυστέρηση στην εκδίκαση ποινικών υποθέσεων — Το Δικαστήριο δεν πρέπει να παραχωρεί αλληπάλληλες αναβολές που προκαλούν ανεπίτρεπτη καθυστέρηση στην εκδίκαση τέτοιων υποθέσεων έστω και αν κρίνονται δικαιολογημένες. 15

Ποινή — Επιβολή διαφορετικών ποινών στην κάθε κατηγορία συνολικού ύψους ΑΚ185 και καταβολή εξόδων της διαδικασίας που ανήλθαν στο ποσό των ΑΚ61 — Επαρκής αν και επεικής υπό τις περιστάσεις.

Εξόδα — Δεν πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη στην επιμέτρηση της ποινής. 20

Ο εφεσίβλητος ενώ βρισκόταν κάτω από την επίδραση οινοπνεύματος συμπεριφέρθηκε με τρόπο που διασάλειψε την δημόσια τάξη και κτύπησε και κλώτσησε τον αστυφύλακα που επεχείρησε να τον συλλάβη. Αυτή η συμπεριφορά συνεχίστηκε όταν αναμείχθηκαν και συγγενείς του στο επεισόδιο για να τον ηρεμήσουν και να εμποδίσουν την σύλληψη του.

25

5 Το Πρωτόδικο Δικαστήριο αφού έλαβε υπ' όψη τις προσωπικές συνθήκες του κατηγορουμένου ιδιαίτερα τη δεινή οικονομική του κατάσταση και αφού επεσήμανε ότι η γενεσιουργός αιτία του επεισοδίου ήταν η εθελούσια μέθη του, του επέβαλε συνολικά πρόστιμο ύψους ΑΚ185.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την έφεση του Γενικού Εισαγγελέα για αναθεώρηση της ποινής για τον λόγο ότι ήταν έκδηλα ανεπαρκής, αποφάνθηκε ότι:

10 1) Η εξέλιξη της νομολογίας στην Αγγλία όπου πρόσφατα αναθεωρήθηκε η αρχή πως εθελούσια μέθη μπορεί να θεωρηθεί ως ελαφρυντικό στοιχείο στην επιμέτρηση της ποινής για αδικήματα που διαπράττονται υπό την επήρεια της και η καθιέρωση ότι πλέον αυτό δεν αποτελεί ελαφρυντικό στοιχείο για μείωση της ποινής, δεν υιοθετείται κατά τρόπο απόλυτο στον τόπο μας. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η ελευθέρα κρίση του Δικαστηρίου στον ευαίσθητο τομέα της επιμέτρησης της ποινής, ανάλογα με τις 15 ιδιαίτερες περιστάσεις της κάθε υπόθεσης και διαφοροποιείται συνάμα ανάλογα με τις κοινωνικές συνθήκες της χώρας μας που δεν αντιμετωπίζει ευτυχώς το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα από την 20 κατανάλωση αλκοόλ όπως η Αγγλία και οι βόρειες χώρες.

2) Το πιο σοβαρό αδίκημα στην παρούσα υπόθεση είναι η επίθεση εναντίον του οργάνου της τάξης. Τα αδικήματα για τα οποία βρέθηκε ένοχος ο εφεσίβλητος διαπράχθησαν τον Οκτώβριο 1988 και η ποινή επιβλήθηκε τον Μάιο 1990. Η καθυστέρηση αυτή είναι 25 ανεπίτρεπτη. Καθυστέρηση στην εκδίκαση ποινικών υποθέσεων αφαιρεί από αυτές τη σημασία τους και επηρεάζει ιδιαίτερα τη φύση της ποινής, στοιχεία τα οποία ενδιαφέρουν την κοινή γνώμη της οποίας το αίσθημα δικαίου μειώνεται από τις χρονοβόρες διαδικασίες.

3) Τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται η κατηγορούσα αρχή στην 30 ποινική διαδικασία και που διατάσσεται να πληρώσει ο κατηγορούμενος δεν πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη στην επιμέτρηση της ποινής γιατί δεν σχετίζονται καθόλου με τη συμπεριφορά του που αποτελεί το υπόβαθρο της ποινικής διαδικασίας, αλλά είναι η 35 δαπάνη στην οποία υποβάλλεται το δημόσιο για να παρουσιάσει στο Δικαστήριο την εις βάρος του υπόθεση.

Η έφεση απορρίπτεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Αστυνομία ν Ιωάννου (1989) 2 Α.Α.Δ. 61.

40 Έφεση κατά της ανεπάρκειας της ποινής.

Έφεση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας

κατά της ανεπάρκειας της ποινής προστίμου £185.- που επιβλήθηκε από τον Ε.Δ. Κραμβή στον κατηγορούμενο για πέντε κατηγορίες κατά παράβαση του Ποινικού Κώδικα.

Μ. Μαλαχτού (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον εφεσεύοντα.

5

Ε. Βραχίμη (κα), για τον εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα εκδώσει ο δικαστής Χρ. Αρτεμίδης.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ: Ο κατηγορούμενος-εφεσίβλητος ευρέθηκε ένοχος, μετά από ακροαματική διαδικασία, σε 5 κατηγορίες που προέκυψαν από ένα επεισόδιο που έγινε στο χωριό Πλατανιστάσα με πρωταγωνιστή τον ίδιο. Οι κατηγορίες είναι οι εξής:

10

(α) Μέθη κατά παράβαση του άρθρου 94(1) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ.154,

15

(β) επίθεση με πρόκληση πραγματικής σωματικής βλάβης, άρθρο 243,

(γ) επίθεση με σκοπό να ματαιωθεί νόμιμη σύλληψη, άρθρο 244 (α),

20

(δ) πρόκληση κακόβουλης ζημιάς, άρθρο 324(1) και

(ε) ανησυχία, άρθρο 95.

Το Δικαστήριο επέβαλε στον εφεσίβλητο διαφορετικές ποινές στην κάθε κατηγορία, συνολικού ύψους £185, τον διέταξε δε να πληρώσει και τα έξοδα της διαδικασίας, που ανήλθαν στο ποσό των £61.

25

Ο Γενικός Εισαγγελέας θεωρεί την επιβληθείσα ποινή

έκδηλα ανεπαρκή και γι' αυτό καταχώρησε τη συζητούμενη έφεση. Δεν νοείται να εκθέσουμε λεπτομερώς τα γεγονότα της υπόθεσης, που απασχόλησαν το πρωτόδικο Δικαστήριο κατά την ακρόαση και που επιμελώς
 5 παρατίθενται στην απόφαση του. Περιοριζόμαστε να πούμε πως ο εφεσίβλητος ενώ βρισκόταν κάτω από την επίδραση οινοπνεύματος άρχισε να συμπεριφέρεται με τρόπο που διασάλευε τη δημόσια τάξη. Ο αστυφύλακας Μαυρογένους, που κλήθηκε στη σκηνή, στην προσπάθεια
 10 του να ανακαλέσει τον εφεσίβλητο στην τάξη επεδίωξε να τον συλλάβει. Αυτός όμως έφερε αντίσταση κτυπώντας και κλωτσώντας τον αστυφύλακα. Συγγενείς του εφεσίβλητου αναμείχθηκαν στο επεισόδιο σε μια προσπάθεια να τον ηρεμήσουν και για να πείσουν επίσης τον αστυφύλακα
 15 να μην τον συλλάβει. Ο εφεσίβλητος όμως συνέχισε την ίδια συμπεριφορά και γι' αυτό τελικά συνελήφθη και οδηγήθηκε στον αστυνομικό σταθμό.

Στην επιμέτρηση της ποινής το πρωτόδικο Δικαστήριο στάθμισε τα γεγονότα της υπόθεσης, που αποτέλεσαν
 20 εξάλλου και το αντικείμενο της ακροαματικής διαδικασίας, και άκουσε βέβαια και τη δικηγόρο του εφεσίβλητου που αναφέρθηκε στις προσωπικές του συνθήκες, ιδιαίτερα στη δεινή οικονομική του κατάσταση. Επεσήμανε δε πως η γενεσιουργός αιτία του επεισοδίου ήταν η εθελούσια
 25 μέθη του εφεσίβλητου. Πάνω σε αυτό το ζήτημα η δικηγόρος της Δημοκρατίας, υποστηρίζοντας τη θέση ότι η επιβληθείσα ποινή είναι προδήλως ανεπαρκής, ενδιέτριψε στην εξέλιξη της νομολογίας στην Αγγλία, όπου πρόσφατα αναθεωρήθηκε η αρχή πως εθελούσια μέθη μπορεί να
 30 θεωρηθεί ως ελαφρυντικό στην επιμέτρηση της ποινής για αδικήματα που διαπράττονται υπό την επήρεια της, για να καθιερωθεί ότι τούτο δεν είναι πλέον στοιχείο που προσμετρά στη μείωση της.

Το θέμα αυτό συζητείται σε έκταση στην απόφαση του
 35 Εφετείου μας στην υπόθεση *Αστυνομία ν. Ανδρέα Ιωάννου* (1989) 2 Α.Α.Δ. 61, όπου γίνεται αναφορά στην πλούσια Αγγλική νομολογία και στην, για λόγους που εξηγούμε παρακάτω, πενιχρή δική μας. Από το λεκτικό που

χρησιμοποιεί το Δικαστήριο μας στην υπόθεση αυτή φαίνεται ότι δεν υιοθετείται κατά τρόπο απόλυτο η αρχή ότι η μέθη δεν μπορεί να είναι ποτέ στον τόπο μας ελαφρυντικό στην επιμέτρηση της ποινής.

Και τούτο, έχουμε την άποψη, πως δεν είναι τυχαίο. 5
Διασφαλίζεται έτσι η ελεύθερα κρίση του Δικαστηρίου στον ευαίσθητο τομέα της επιμέτρησης της ποινής, ανάλογα με τις ιδιαίτερες περιστάσεις στην κάθε υπόθεση και διαφοροποιείται συνάμα σύμφωνα με τις κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα μας, όπου η φύση και συχνότητα των αδικημάτων διαφέρουν από άλλες χώρες. 10
Είναι σχετικά γνωστό πως η Αγγλία και οι χώρες του Βορρά αντιμετωπίζουν μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα από την κατανάλωση αλκοόλ και τη συνακόλουθη συμπεριφορά κάτω από την επήρεια του. Τέτοιο όμως πρόβλημα δεν αντιμετωπίζει, ευτυχώς, η χώρα μας, που μολονότι διεθνώς πρωτεύει στην παραγωγή οινοπνευματωδών ποτών οι πολίτες της είναι ουραγοί στην κατανάλωση. Ας θυμηθούμε εδώ και το ιδιαίζον φαινόμενο να ενθαρρύνεται ο λαός μας από διαφημίσεις κρατικών οργανισμών να πίνει 20 τα κρασιά του τόπου μας.

Με αυτά τα δεδομένα φρονούμε πως η μέθη μπορεί να θεωρηθεί ως ελαφρυντικό στοιχείο, αφού βέβαια εκτιμηθεί μέσα στα υπόλοιπα ιδιαίτερα περιστατικά της υπόθεσης.

Το πιο σοβαρό αδίκημα στην παρούσα υπόθεση είναι 25 η επίθεση εναντίον του οργάνου της τάξης, που εκδηλώθηκε με γροθιές, κλωτσιές και αντικείμενα που έρριξε εναντίον του ο εφεσίβλητος. Τα αδικήματα όμως, για τα οποία ευρέθηκε ένοχος ο εφεσίβλητος, διαπράχθηκαν τον Οκτώβριο 1988 και η ποινή επιβλήθηκε τον Μάιο 1990. Η 30 ανεπίτρεπτη αυτή καθυστέρηση της υπόθεσης οφειλόταν στις αλληπάλληλες αναβολές που ζητούσε η δικηγόρος του εφεσίβλητου, τις οποίες το Δικαστήριο παραχωρούσε, αφού έκρινε ως δικαιολογημένες. Επιθυμούμε να παρατηρήσουμε πως η καθυστέρηση στην εκδίκαση ποινικών υποθέσεων αφαιρεί από αυτές τη σημασία τους και επηρεάζει 35 ιδιαίτερα τη φύση της ποινής, στοιχεία τα οποία ενδιαφέ-

5 ρουν την κοινή γνώμη, της οποίας το αίσθημα δικαίου μειώνεται από τις χρονοβόρες δικαστικές διαδικασίες. Γι' αυτό οι δικαστές, που είναι απόλυτα υπεύθυνοι για τον έλεγχο της διαδικασίας, οφείλουν να ενεργούν με γνώμονα τις σκέψεις αυτές.

10 Μελετήσαμε με πολλή προσοχή την υπόθεση. Μας προβλημάτισε κατά πόσο η φύση της ποινής που επιβλήθηκε, αυτή δηλαδή του προστίμου, ήταν η πρόβλεπτη. Το κριτήριο βέβαια δεν είναι κατά πόσο εμείς αν ενεργούσαμε ως
15 πρωτόδικο Δικαστήριο, θα επιβάλλαμε την ίδια ποινή, αλλά αν η κρινόμενη είναι έκδηλα ανεπαρκής. Το πρωτόδικο Δικαστήριο επέβαλε συνολικά πρόστιμο ύψους £185. Κρίνουμε πως η τιμωρία ήταν επιεικής μεν αλλά, υπό τις
περιστάσεις που εκθέτουμε πιο πάνω, καθίσταται επαρκής
ώστε να μη δικαιολογείται η επέμβαση μας.

20 Τελειώνοντας επισημαίνουμε ότι τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται η κατηγορούσα αρχή στην ποινική διαδικασία, και που διατάσσεται να πληρώσει ο κατηγορούμενος, δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής γιατί δεν σχετίζονται καθόλου με την συμπεριφορά του που αποτελεί το υπόβαθρο της ποινικής διαδικασίας, αλλά είναι η δαπάνη στην οποία υποβάλλεται το δημόσιο για να παρουσιάσει στο Δικαστήριο την εις βάρος του υπόθεση.

25 Για τους πιο πάνω λόγους η έφεση απορρίπτεται.

Η Έφεση απορρίπτεται.